

การบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่น
ในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง*

POLITICAL BUDDHIST ETHICS INTEGRATION FOR LOCAL POLITICIAN
DEVELOPMENT AT MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE

ภานุวัฒน์ ชัยเทวะกุล

Phanuwat Chaithewakul

นักวิจัยอิสระ

Independent Researcher

Corresponding Author E-mail: manamana082951@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมือง 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพุทธจริยธรรมทางการเมือง กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่น และ 3. การบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ประชาชนในตำบลเชิงเนิน ตำบลท่าประดู่ และตำบลน้ำคอก จำนวน 69,294 และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 398 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย 1. สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติอนุมาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของเพียร์สัน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 รูปหรือคน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ นักการเมืองท้องถิ่น และกลุ่มผู้นำชุมชน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. หลักธรรมาภิบาล 4 มีความสัมพันธ์กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในเชิงบวก ระดับปานกลาง และมาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมืองจังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในเชิงบวก ระดับต่ำ 3. การบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมืองท้องถิ่น

ในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ดังนี้ 1. หลักสัจจะ นักการเมืองท้องถิ่น ควรมีความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่และประชาชน 2. หลักทมะ รู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ได้แม้จะประสบกับปัญหา 3. หลักขันติ นักการเมืองท้องถิ่นมีความอดทนทำหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร 4. หลักจาคะ สละความสุขส่วนตนเพื่อช่วยเหลือคนอื่น

คำสำคัญ: การบูรณาการ; พุทธจริยธรรมทางการเมือง; การพัฒนา; นักการเมืองท้องถิ่น

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study public opinions on political ethics, 2. To study the relationship between Buddhist political ethics and 3. To Integrate Buddhist political ethics for the development of local politicians at Mueang District, Rayong Province. The research was conducted by the mixed methods: Phase 1 was quantitative research. The population included people at Choeng Noen Sub-District. Tha Pradu Sub-District and Nam Khok Sub-District, 69,294 people and random sampled from Calculation using Taro Yamane's formula resulted in a total of 392samples. Data were collected using questionnaires. Data were analyzed with 1. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. 2. Inferential statistics analyzed the correlation coefficient using Pearson's method. The Qualitative research, data were collected from 9 key informants, consisting of Buddhist scholars. political science academicians, local politicians and community leader groups Using structured in-depth-interviews Data analysis using content descriptive interpretation. analysis.

The results of the research were found that: 1. People's opinions on political ethics for the development of local politicians at Mueang District, Rayong Province were overall at a moderate level. 2. The principles of Karavasa-dhamma 4 were related to the development of local politicians at Mueang District, Rayong Province at statistically significant level 0.01, moderately positive. Standards of political ethics and the development of local politicians at Mueang District, Rayong Province. There was at statistically significant level at the 0.01 with low positive results. 3. Integration of Buddhist political ethics for the development of local politicians at Mueang District, Rayong Province, was as follows: 1. Sacca., principle of truth, the local

politicians should have honesty towards duty and the people. 2. Dama, taming and training, local politicians know how to control one's emotions even when encountering problems. 3. Khanthi, patience. Local politicians had patience and performed their duties with diligence. 4. Caka, generosity Sacrificing one's own happiness to help others.

Keywords: Integration; Buddhist Ethics; Development; Local Politicians

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้มี มาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นกลไกใหม่อย่างหนึ่งที่โดดเด่นในขณะนี้ และได้กำหนดหลักการและกรอบระยะเวลาที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญกับองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นมาภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ หากดำเนินการไม่เสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระจะต้องพ้นจากตำแหน่งไป โดยให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่ได้รับแต่งตั้งเข้ามาใหม่ดำเนินการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เข้ารับหน้าที่ สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม จะถูกสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสอบสวน หากเห็นว่ามีความผิดก็จะเสนอต่อศาลฎีกา หากมีคำพิพากษาว่าผิดจริง ต้องพ้นจากตำแหน่งและอาจถูกเพิกถอนสิทธิรับเลือกตั้งไม่เกิน 10 ปีอีกด้วย ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีกลไกปราบปรามการทุจริตในหลายระดับตั้งแต่การเข้าสู่อำนาจทางการเมือง และกระบวนการตรวจสอบและการลงโทษเมื่อเข้าสู่อำนาจ ซึ่งอำนาจตรวจสอบและกำหนดขั้นตอนการลงโทษเหล่านี้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระเป็นหลักโดยมีหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญ คือ มาตรฐานทางจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

บุคลากรในภาครัฐทุกระดับไม่ว่าจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรได้รับการปลูกฝังและพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดั่งมารักษาสำจะที่ให้ไว้แก่ประชาชน มีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาตามวิถีทางประชาธิปไตย มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่และไม่ทุจริตหรือใช้อิทธิพลแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง อนึ่ง การเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศ จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิรูประบอบราชการด้วย ภาคราชการไทยยังถือเป็นกลไกสำคัญในการบริหารพัฒนาประเทศมาโดยตลอด (สำนักวิชาการและสำนักกฎหมาย, 2565) บุคลากรในภาครัฐเป็นกำลังสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างเป็น

รูปธรรม และมีบทบาทอย่างยิ่งในการผลักดันโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาล แม้ที่ผ่านมาได้เคยมีการปฏิรูปราชการครั้งใหญ่ภายหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อ พ.ศ. 2540 แล้ว แต่การปฏิรูประบบราชการครั้งนั้นก็ไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ และคนดีไม่ได้รับการเชิดชูหรือไม่ได้รับตำแหน่งสำคัญ ๆ อันจะช่วยผลักดันให้งานราชการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การปฏิรูประบบราชการครั้งใหม่จะเกิดเป็นผลสำเร็จได้จำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เก่งและมีจริยธรรม คัดกรองและเลือกคนให้เข้ามาในระบบโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมด้วย โดยดำเนินการควบคุมไปกับการสร้างหรือปรับปรุงกฎระเบียบและกลไกมาตรการอื่น ๆ ให้ทันสมัย มีความชัดเจน และมีสภาพบังคับ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบในวงราชการ

ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสมายาวนานกว่า 89 ปี แต่ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังไม่มีเสถียรภาพ สภาพการเมืองยังอ่อนแอและเผชิญกับวิกฤติหลายครั้ง ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์และมีเสถียรภาพ ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด (ณัฐพล บุญยพัฒน์, 2562) การเมืองและระบบราชการของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการตอบสนองการพัฒนาประเทศและความต้องการของประชาชน มีการทุจริตคอร์รัปชันในระบบการบริหารราชการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง นักการเมืองและข้าราชการยังนิยมการใช้อำนาจและระบบอุปถัมภ์มากกว่าการใช้กฎหมายซึ่งทำให้ระบบการเมืองขาดความชอบธรรม ระบบราชการไม่มีธรรมาภิบาล เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาได้ไม่เต็มศักยภาพ และสังคมมีความอ่อนแอสาเหตุพื้นฐานของปัญหาเหล่านี้เกิดจากสังคมไทยมีค่านิยมทางวัตถุนิยม การพัฒนาที่ผ่านมาไม่มีดุลยภาพระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจ ไม่มีการรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามอย่างจริงจัง ระบบการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพในการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนประกอบกับระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมก็ไม่อาจควบคุมแก้ไขพฤติกรรมของบุคคลได้ และที่สำคัญผู้บริหารประเทศก็ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน สิ่งเหล่านี้ที่บงกชอยู่ในสังคมไทยมานานจนส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารประเทศ (พิชญา เหลืองรัตนเจริญ, 2555)

นักการเมืองในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีปัญหาและความแตกแยกในสังคมสะท้อนปัญหาสำคัญหลายประการของการนักการเมืองทั้งการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรมของนักการเมือง การทุจริตในวงราชการการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ และความไม่เท่าเทียมของโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งปัญหาความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงผลอันเกิดจากโครงสร้างทางอำนาจที่ถูกผูกขาดโดยชนชั้นนำ การบริหารเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการมีกฎหมายที่ขาดสภาพบังคับเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของคนในสังคม และรวมถึงการขาดจิตสำนึกด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้บริหารประเทศทั้งนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ (พงษ์เมธีไชยศรีหา, 2561) ความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศและรวมถึงประชาชนในประเทศเกิดจากสาเหตุหลักสองประการ คือ ประการแรก ที่ผ่านมาประเทศไทยมีนโยบายพัฒนาประเทศที่ไม่สมดุลและยั่งยืน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-7 ที่ใช้ระหว่าง พ.ศ. 2504-2539 มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งด้านรายได้ ความสำคัญกับการพัฒนาคนและการสร้างความสมดุลของสังคม ทำให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้นและเกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนในสังคม ประการที่สอง ปัญหาจากการขาดสภาพบังคับของกฎหมายและบทบัญญัติว่าด้วยจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และมุ่งแก้ไขปัญหาความย่อหย่อนด้านจิตสำนึกของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาลแต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังขาดกลไกที่เอื้อต่อการการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม ซึ่งทำให้บทบัญญัติในประมวลจริยธรรมไม่เป็นผลและไม่สามารถขัดเกลาพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในทำนองคลองธรรมได้

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวเบื้องต้น จึงมีความสนใจบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ว่ามีความสนใจในการเมืองและมีทัศนคติต่อจริยธรรมทางการเมืองมากน้อยเพียงใด ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากน้อยเพียงไร เพื่อให้เป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาสถานะผู้นำ และจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในทุกๆ ระดับ ตามความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่และเป็นไปตามระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของประเทศไทย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาประเด็นการบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมือง ท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม กระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทย รวมทั้งร่วมกันแก้ไขปัญหาคาดคุณธรรม จริยธรรมและควมไร้ระเบียบวินัยที่สะสมมานานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนาองค์กรเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพุทธจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาองค์กรเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง
3. เพื่อการบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนาองค์กรเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนในตำบลเชิงเนิน ตำบลท่าประดู่และตำบลน้ำคอก จำนวน 69,294 (เทศบาลตำบลทับมา, 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน และเพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจายและมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร ได้กำหนดสัดส่วนของประชากรในแต่ละพื้นที่การวิจัย (Proportional Area Sampling) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ผู้ ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักพุทธธรรม ประกอบด้วย 1. นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา 2 รูป 2. นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 2 คน 3. นักการเมืองท้องถิ่น 3 คน และ 4. กลุ่มผู้นำชุมชน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

4. การรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม 398 ชุด

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ 1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการใช้สถิติทดสอบ t-test และ F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยข้อมูล กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการหาค่าความสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) แล้วสังเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียง เพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา
นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ระดับการส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม

จริยธรรมทางการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมือง ท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
ด้านคุณลักษณะ	2.86	0.70	มาก
ด้านพฤติกรรม	2.93	0.75	มาก
ด้านการตัดสินใจ	2.89	0.83	มาก
โดยภาพรวม	2.90	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา
นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปาน
กลาง ($\bar{X}=2.90$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรม ($\bar{X}=2.93$,
S.D.=0.75) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}=2.89$, S.D.=0.83) และด้านคุณลักษณะ ($\bar{X}=2.86$,
S.D.=0.70) ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมือง
ท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

สมมติฐานที่ 1 หลักธรรมาวัตรธรรม 4 มีความสัมพันธ์กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของหลักธรรมกับการส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาล ตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)				
ตัวแปร	ด้านคุณลักษณะ	ด้านพฤติกรรม	ด้านการตัดสินใจ	โดยรวม
สัจจะ (ความซื่อสัตย์)	.388**	.408**	.423**	.442**
ทมะ (หนักแน่น)	.286**	.328**	.244**	.298**
ขันติ (ความอดทน)	.269**	.291**	.256**	.283**
จาคะ (ความเสียสละ)	.279**	.292**	.272**	.294**
โดยรวม	.313**	.340**	.305**	.338**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาวัตรธรรม 4 กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง ($r=338^{**}$)

หลักธรรมาวัตรธรรม 4 กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยองด้านคุณลักษณะ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง($r=313^{**}$)

หลักธรรมาวัตรธรรม 4 กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยองด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง ($r=340^{**}$)

หลักธรรมาวัตรธรรม 4 กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยองด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง ($r=305^{*}$)

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานจริยธรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)				
ตัวแปร	ด้านคุณลักษณะ	ด้านพฤติกรรม	ด้านการตัดสินใจ	โดยรวม
1. ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์	.101	.117**	.216*	.156**
2. ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อหน้าที่	.125	.118	.174**	.115

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนา
นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง (ต่อ)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)				
ตัวแปล	ด้านคุณลักษณะ	ด้านพฤติกรรม	ด้านการตัดสินใจ	โดยรวม
3. กล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	.173**	.193**	.257**	.228**
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม	.152**	.156**	.135	.155**
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	.163**	.148**	.129	.153
5. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม	.133**	.145**	.225**	.182**
6. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	.101	.117	.190**	.145**
โดยรวม	.138**	.150**	.223**	.185**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=185^{**}$)

มาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านคุณลักษณะ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับต่ำ ($r=138^{*}$)

มาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับต่ำ ($r=150^{*}$)

3. การบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า

หลักสัจจะ (ความซื่อสัตย์) นักการเมืองท้องถิ่น ควรมีสัจจะ รักษาคำพูด รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน พูดแล้วทำ เป็นแบบอย่างในการรักษาสัญญาและยึดกฎระเบียบเป็นที่ตั้ง ไม่ลำเอียงฝ่ายใด มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และประชาชน การบริหารงานมีความซื่อตรง โปร่งใส จริงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี มีการวางแผนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มีความยุติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ

หลักทมะ (ความหนักแน่น) การประยุกต์ธรรมะตามหลักทมะ (หนักแน่น) ของนักการเมืองท้องถิ่น โดยการรู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ได้แม้จะประสบกับปัญหา ให้ใจเย็น ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการเคารพกฎหมาย

ระเบียบ ข้อบังคับใช้สติปัญญา แก้ไขข้อบกพร่อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน พร้อมยอมรับความคิดเห็นต่าง

หลักขันติ (ความอดทน) การประยุกต์ธรรมะตามหลักขันติ (ความอดทน) ของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น มีความอดทนทำหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร มุ่งมั่นในจุดหมาย หมั่นใส่ใจ ดูแลและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรภายในองค์กรและประชาชนในท้องถิ่นอดทนต่อการทำความดีที่เป็นแบบอย่าง

หลักจาคะ (ความเสียสละ) พบว่า การประยุกต์ธรรมะตามหลักจาคะ (เสียสละ) ของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้มีความเสียสละ อดทน ต่อปัญหาตลอดเวลา มีความคิดก้าวหน้าริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดยืดหยุ่น ขยันหมั่นเพียร มีความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ เห็นประโยชน์ของประชาชนมากกว่าประโยชน์ของตนเอง สละทรัพย์บ้างเพื่อช่วยเหลือคนที่ด้อยกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนสนใจ และให้ความสำคัญกับพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น อธิษาศัยดี มีความยุติธรรม ขยันอดทน ทุ่มเท ตั้งใจและมีความเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม สร้างความรัก ความศรัทธาเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนและชุมชน ยอมรับการตัดสินใจของนักการเมืองท้องถิ่น อยากริให้นักการเมืองท้องถิ่นเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนและชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินันท์ วงษ์อมริทธิ์ (2563) ได้วิจัยเรื่องการเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 1. ด้านความดีงาม เกิดจากการยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 2. ด้านความถูกต้อง มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยคำนึงถึงความสำเร็จของงาน มีการดำเนินการโดยความเป็นธรรม 3. ด้านความเหมาะสม ดำเนินการปฏิบัติงานตามกรอบจริยธรรมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหานรินทร์ สุรพลโย (2564) ได้วิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธจริยธรรม เพื่อพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานจริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านยึดมั่นในสถาบันหลัก ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม

และไม่เลือกปฏิบัติ 3. ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 4. ด้านกล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม 5. ด้านมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ของงาน 6. ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธจริยธรรมทางการเมืองกับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า หลักฆราวาสธรรม และมาตรฐานจริยธรรมสัมพันธ์กับการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นต้องมีมาตรฐานจริยธรรมตามกฎหมายข้อบังคับ ในการประพฤติและปฏิบัติตนในหน้าที่นักการเมืองท้องถิ่น และมีความอดทน อดกลั้นต่อคำวิจารณ์ ยอมรับความคิดเห็นต่างเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายและหลักจริยธรรมเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว มีอุดมการณ์และตั้งใจทำงานในตำแหน่งหน้าที่อย่างเต็มที่มีความสามารถด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์สุจริตเสียสละไม่ฉ้อฉล คดโกง ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรมคุณธรรมและศีลธรรมทั้งโดยส่วนตัวและโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณะชนทำตนให้เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาและไว้วางใจของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ (2542) ได้วิจัยเรื่อง ประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรประกอบด้วยภาระกิจดังต่อไปนี้ ประพฤติตนโดยวางตัวเป็นกลางมีความยุติธรรมปฏิบัติต่อประชาชนทั่วไปอย่างเสมอหน้ากัน มีสัจจะรักษาคำพูด มีมารยาทและคุณธรรมทางการเมืองไม่ซื่อเสียม รักษาทรัพย์สมบัติของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ของราชการเท่านั้น ไม่ใช่และบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เพื่อให้ผู้อื่น หรือประชาชนเข้าใจผิด หรือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก

3. การบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบูรณาการพุทธจริยธรรมทางการเมืองเพื่อการพัฒนา นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ตามฆราวาสธรรม 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนเห็นว่า นักการเมืองท้องถิ่น ควรมีสัจจะรักษาคำพูด รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน พูดแล้วทำเป็นแบบอย่างในการรักษาสัญญาและยึดกฎระเบียบเป็นที่ตั้ง ไม่ลำเอียงฝ่ายใด มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และประชาชน การบริหารงานมีความซื่อตรง โปร่งใส จริงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี มีการวางแผนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มีความยุติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบวินัยข้อบังคับ รู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ได้แม้จะประสบกับปัญหา ให้ใจเย็น ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการเคารพกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ใช้สติปัญญา แก้ไขข้อบกพร่อง

และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน พร้อมยอมรับความคิดเห็นต่าง ความอดทนทำหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร มุ่งมั่นในจุดหมาย หมั่นใส่ใจ ดูแลและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรภายในองค์กรและประชาชนในท้องถิ่น อดทนต่อการทำความดีที่เป็นแบบอย่าง เป็นผู้มีความเสียสละ อดทน ต่อปัญหาตลอดเวลา มีความคิดก้าวหน้า ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดยืดหยุ่น ขยันหมั่นเพียร มีความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่เห็นประโยชน์ของประชาชนมากกว่าประโยชน์ของตนเอง สละทรัพย์บ้างเพื่อช่วยเหลือคนที่ด้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของดิลก บุญอ้อม และพระอธิการสุชาติ จนทสโร (2561) ได้วิจัยเรื่อง ฆราวาสธรรม 4 : สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักฆราวาสธรรมในพระพุทธศาสนา ด้านหลักการครองเรือน ควรปฏิบัติตามแนวความซื่อสัตย์ การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม และเข้าใจถึงความสำคัญของตนที่มีอิทธิพลหรือบทบาท และความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น ด้านหลักการอยู่ร่วมกันในชุมชน ควรปฏิบัติตามแนวความอดกลั้น การฝึกแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และรู้จักขอบเขตและการแสดงออกของอารมณ์อย่างพอเหมาะ ด้านหลักการทำงานให้สำเร็จ ควรปฏิบัติตามแนวความอดทน การไม่ทอดทิ้งต่อปัญหาที่ประสบ และแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ พอเหมาะ ด้านหลักการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง ควรปฏิบัติตามแนวความเสียสละมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคล เช่นนี้ จะทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ลด ปัญหาความขัดแย้ง และปัญหาทางสังคม เกิดสันติสุขในบุคคล ชุมชน และสังคมแบบยั่งยืน และฆราวาสธรรมหากได้ปฏิบัติและนักการเมืองยึดเป็นหลักในการทำหน้าก็จะเป็้นนักการเมืองที่ดีเป็นที่ประสงค์ของประชาชน

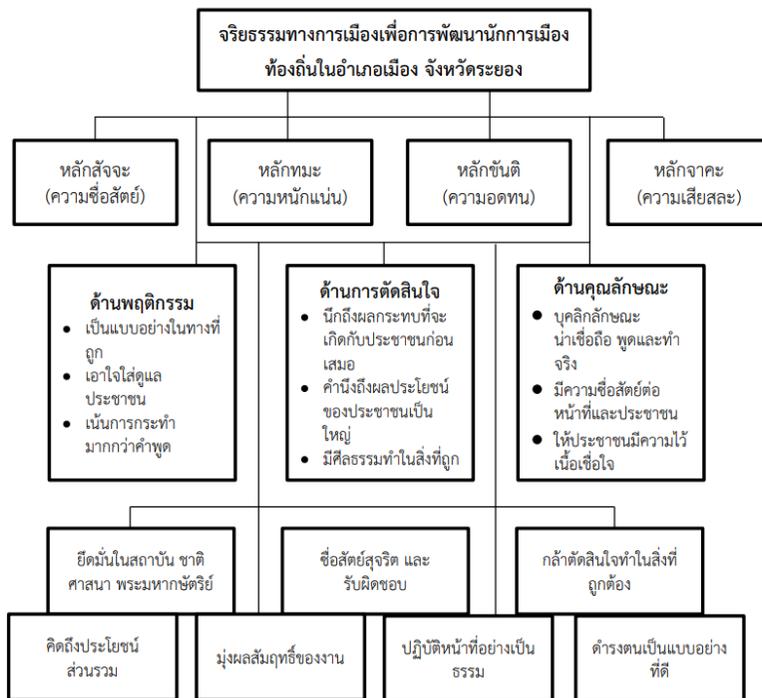
องค์ความรู้จากการวิจัย

สามารถสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะ การพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นด้านคุณลักษณะให้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อประชาชน มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และประชาชน เป็นผู้ที่ยึดมั่น มีความจงรักภักดีในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้ประชาชนทั่วไปได้ประพฤติเป็นแบบอย่าง มีลักษณะที่น่าไว้วางใจ มีบุคลิกมั่นคง มีความอดทนอดกลั้น มั่นในหน้าที่และผลประโยชน์ของประชาชน มีใจเป็นกลางในการบริหารงานด้วยความ ซื่อตรง โปร่งใสจริงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีมีการวางแผนงาน เกี่ยวกับด้านนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเคร่งครัด มีความยุติธรรม ยึดระเบียบวินัยข้อบังคับ ไม่ลำเอียงหรือมีอคติต่อผู้ใดผู้หนึ่ง ผู้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชน และสังคมเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติสนับสนุนให้บุคคลยึดมั่นใน สถาบันหลักของประเทศชาติ

2. ด้านพฤติกรรม นักการเมืองท้องถิ่น มีพฤติกรรมที่ถูกทำนองครองธรรมให้เห็นเป็นแบบอย่าง มีลักษณะที่เน้นการกระทำมากกว่าคำพูด เอาใจใส่ดูแลประชาชน มีความซื่อสัตย์ หนักแน่น อดทนอดกลั้นต่อความคิดเห็นต่าง ยอมรับข้อเสนอละฟังเสียงประชาชน มีความมุ่งมั่นขยันหมั่นเพียร อดทนทำเพื่อประชาชนและส่วนรวม ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม มีความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมสนับสนุนภาพลักษณ์ของหน่วยงานราชการให้ดีขึ้นมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือประชาชน ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถ อดทน อดกลั้น ไม่ประพฤติดัวเสื่อมเสีย ช่วยเหลือสังคมตามกำลังความสามารถ

3. ด้านการตัดสินใจ นักการเมืองท้องถิ่นทำสิ่งใดก็นึกถึงผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนก่อนเสมอ ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ มีศีลธรรมทำในสิ่งที่ถูกที่ควรกระทำกล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและประชาชน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีเจตนาที่บริสุทธิ์ ทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย แก้ไขปัญหาโดยสันติวิธีบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ภาพที่ 1 องค์กรความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีนโยบายการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาบูรณาการเพื่อให้ นักการเมืองท้องถิ่นมีคุณธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านคุณลักษณะ นักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตน ในการเป็นผู้นำติดธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ ประจำบ้าน ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และรับผิดชอบต่อหน้าที่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน

2. ด้านพฤติกรรม นักการเมืองท้องถิ่นควรเป็นผู้ที่มีลักษณะที่เน้นการกระทำมากกว่าคำพูด มีความอดทน เสียสละ หนักแน่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสำนึกที่ดีในการรับผิดชอบต่อหน้าที่การบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3. ด้านการตัดสินใจ นักการเมืองควรมีความเป็นผู้นำที่มีศีลธรรมทำในสิ่งที่ถูกที่ควรกระทำ คำนึงถึงผลประโยชน์ประชาชนเป็นที่ตั้ง มีความกล้าหาญในการบริหารงานกล้าตัดสินใจและรู้คุณค่าของเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยการกระทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจ
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ผู้นำที่มีศีลธรรมทำในสิ่งที่ถูกที่ควรกระทำในการตัดสินใจ และกำหนดนโยบายเพื่อท้องถิ่น
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง พฤติกรรมนักการเมืองท้องถิ่นที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ประชาชนพึงประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์. (2563). การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐพล บุญยพิพัฒน์. (2562). ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของ ไทย(พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน): ข้อสังเกตในเชิงทฤษฎี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ดิลก บุญอิม และพระอธิการสุชาติ จนทสโร. (2561). ฆราวาสธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 7(2), 338-352.

- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ. (2564). *ประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พงษ์เมธี ไชยศรีหา. (2561). ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยศึกษาเปรียบเทียบเขตเมืองกับเขตชนบท. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 8(3), 9-23.
- พระมหานรินทร์ สุรพลโย. (2564). การประยุกต์หลักพุทธจริยธรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิ (ดุष्ฎิณีพนธ์ปรัชญาดุष्ฎิณีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชญา เหลืองรัตนเจริญ. (2555). *กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด* (ดุष्ฎิณีพนธ์นิติศาสตร์ดุष्ฎิณีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักวิชาการและสำนักกฎหมาย. (2564). *สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรสำนักวิชาการ*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/CrJuH>
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Tokyo: Harper International Education.